

Informacja o realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2013

W okresie od stycznia do grudnia 2013 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii był realizowany w zakresie:

1. Zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Na mocy artykułu 21 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu jest bezpłatne.

Poziom finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń zdrowotnych w obszarze leczenia uzależnień nie zabezpiecza jednakże realnego popytu na te świadczenia.

Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Jeżeli na terenie gminy działa zakład lecznictwa odwykowego, zadaniem samorządu terytorialnego jest udzielenie mu takiego wsparcia, jakie pozwalałoby na realizację efektywnych programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia.

Dlatego też ustawodawca zarówno w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy wpisał zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił prowadzenie psychoterapii wyspecjalizowanym terapeutom, posiadającym odpowiednie certyfikaty do prowadzenia terapii w zakresie lecznictwa odwykowego. Terapia skierowana była do osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych. Dzięki umowom podpisywanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu była dostępna dla osób potrzebujących pomocy przez trzy dni w tygodniu. Dodatkowo NZOZ w którym znajduje się Poradnia zatrudniał terapeutę na dwa kolejne dni w tygodniu. Dodatkowo ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2013:

- opłacano koszty związane z utrzymaniem bezpośredniego numeru telefonu do Poradni - 785 zł

Część mieszkańców domów pomocy społecznej spożywających alkohol szkodliwie lub od niego uzależniona stwarzała poważne problemy dla współmieszkańców oraz dla personelu. Dochodziło do aktów agresji pomiędzy współmieszkańcami i w stosunku do personelu. Często interweniowała policja. Osoby zatrudnione w DPS-ach nie miały ani wystarczającej wiedzy, ani umiejętności w zakresie rozpoznawania problemów alkoholowych swoich podopiecznych i prowadzenia interwencji motywujących do zmiany zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu. Z tego powodu Ośrodek Pomocy Społecznej na skutek monitów dyrekcji DPS-u w Dębcach od 2010 r. zleca terapie, konsultacje w tym DPS-e

osób pijących problemowo, prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz realizowanie zajęć dla tych pensjonariuszy, którzy z racji niepełnosprawności nie mogą skorzystać z pomocy placówek leczenia odwykowego. Zajęcia w DPS-ie odbywają się cztery razy w miesiącu. Obecnie, po czterech latach realizacji działania u osób uczestniczących w terapii odwykowej można zauważyć znaczny spadek agresji w stosunku do siebie jak i do personelu. Mieszkańcy zmotywowani są do większej troski o własne zdrowie. Są bardziej otwarci i chętniej angażują się w prace społeczne na rzecz DPS-u. Z pozytywnym skutkiem organizują sobie czas wolny bez alkoholu. Efektem tego też coraz dłuższe okresy abstynencji od alkoholu a nawroty picia coraz krótsze. Ponadto terapeuta bardzo ściśle współpracuje z kierownictwem placówki w rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Przeszkolony też został personel DPS-u w zakresie choroby alkoholowej i sposobów postępowania z uzależnionymi.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się do szkód występujących tylko u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin.

W związku z powyższym Ośrodek Pomocy Społecznej od 2007 zleca prowadzenie konsultacji w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób współuzależnionych i członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu. W roku 2013 konsultacje odbywały się co dwa tygodnie (wtorek w godz. 8-13) i prowadzone były przez wykwalifikowanego psychologa – terapeutę. Z konsultacji korzystało od 10-15 osób miesięcznie.

Ponadto osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny dwa razy w tygodniu mogły skorzystać z konsultacji lekarza psychiatry.

Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 r. „osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego”. Wynik tych badań – stanowiący opinię w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – służył sądowi za podstawę do ewentualnego orzeczenia o obowiązku poddania się przez tę osobę leczeniu odwykowemu.

Wobec powyższego Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował umowy zlecenia z biegłym psychiatrą oraz biegłym psychologiem w zakresie sporządzania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W sumie na wydatki związane z zatrudnieniem terapeutów dla osób uzależnionych i współuzależnionych, psychiatry, sporządzanie opinii przez biegłych wydano łącznie kwotę 109.105 zł.

2. Udzielania rodzinom, w których występowały problemy narkomani i/lub alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

W ramach realizacji tego zadania przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie już od 2005r. działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny, który dostępny jest dla mieszkańców gminy od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dodatkowo w godzinach popołudniowych (od 16.00 do 18.00). Osoby zgłaszające się do Punktu w 2013 mogły skorzystać z bezpłatnych porad prawnika i psychologa oraz terapeuty uzależnień od narkotyków. Dodatkowo ze środków zabezpieczonych w budżecie gminy – (przeciwdziałanie przemocy) zatrudniony został specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2013r. pracownicy Punktu udzielili 118 porad natomiast osoby dyżurujące w godzinach popołudniowych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjny udzieliły 229 porad. Najwięcej porad, bo aż 175 udzielił prawnik.

Na wydatki związane z zatrudnieniem osób dyżurujących w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w godzinach popołudniowych wydano łącznie kwotę 14.820 zł.

3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

W ramach realizacji zadań ustawowych w 2013r podjęto następujące działania:

- prowadzono kampanię Ministerstwa Zdrowia pn. „Uwaga metanol zabija” w zakresie edukacji zdrowotnej kierowanej do osób szczególnie narażonych na ryzyko zatrucia alkoholem niewiadomego pochodzenia oraz produktami nieprzeznaczonymi do spożycia tj. płyny do spryskiwaczy, rozpuszczalniki itp. Plakaty z informacją wywieszane były w miejscach przebywania osób bezdomnych. Ponadto pracownik socjalny odpowiedzialny za osoby bezdomne z terenu gminy jak i Straż Miejska rozwozili ulotki informacyjne kampanii. Informacja została także umieszczona na stronie internetowej jak i w gablocie informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy Gryfino,

- wzięto udział w projekcie Ministra Zdrowia dotyczącym prowadzenia działań edukacyjno- informacyjnych w zakresie problematyki dotyczącej rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień nie stanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Materiały zostały przekazany do Poradni Terapii Uzależnień w Gryfinie.

- Gminna Komisja wraz z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie zorganizowała darmowe szkolenie pt. „Mediacje jako pozasądowa forma rozwiązywania konfliktów i jej miejsce w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. W szkoleniu uczestniczyli kuratorzy, dzielnicowi, pedagodzy szkolni oraz pracownicy socjalni. Przeszkolonych zostało 66 osób.

- sfinansowano nagrody dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Gryfinie, uczestniczących w konkursie w ramach Tygodnia Tolerancji. Koszt – 600 zł

- sfinansowano wyjazd 8 dzieci na kolonię socjoterapeutyczna do miejscowości Kowary. Koszt. 7.680 zł

- udzielono wsparcia finansowego poprzez zakup nagród i materiałów do pracy dla dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach w Daleszewie. Koszt. 462 zł

- dofinansowano rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie program profilaktyczny „NOE”. Z programu skorzystało 115 uczniów. Koszt realizacji – 500 zł

- prowadzona była kampania edukacyjna „Naiwni” skierowana do młodych mieszkańców województwa zachodniopomorskiego dotycząca używania przetworów konopi indyjskiej i haszyszu. Materiały kampanii zostały przekazane szkołom gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym, kuratorom oraz poradni psychologiczno - pedagogicznej

- jak co roku dofinansowano półkolonie zimowe i letnie dla dzieci z Miasta i Gminy Gryfino. Półkolonie zimowe organizowane były w GDK i Świetlicy Wiejskiej w Wełtyniu.

Natomiast półkolonie letnie - w GDK i Zespole Szkół w Gardnie. Łącznie w półkoloniach udział wzięło 120 dzieci. Całkowity koszt półkolonii letnich i zimowych – 35.400 zł

- w październiku zorganizowano spektakl plenerowy pt. „Tragedomia – czyli tryptyk o katastrofie rodziny” dotyczący problemu przemocy i jej konsekwencji w rodzinie i społeczeństwie. Spektakl poprzedzony został warsztatami dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu miasta. Warsztaty miały na celu podniesienie poziomu własnej wartości, ukazania alternatywnych form spędzania czasu wolnego jak i kształtowania własnych zainteresowań.

- we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Gryfinie w czerwcu zorganizowano debatę publiczną pt. „Zagrożenie narkotykami w szkole i środowisku dzieci i młodzieży”. Jednym z prelegentów był przedstawiciel Stowarzyszenia Monar w Szczecinie. W ramach współpracy - Urząd Marszałkowski w Szczecinie wsparł nasze działanie bezpłatnie przekazaniem materiałami edukacyjnymi. Koszt prelekcji - 150 zł

- w czerwcu wzięto udział w Ogólnopolskiej Nocy Profilaktycznej. Polegała ona na odczytaniu odezwy społecznościowej PAT, która w całej Polsce odczytana była w tym samym dniu o tej samej godzinie. Ponadto w gryfińskim „Pałacyku pod Lwami” w tym czasie odbywał się dyżur terapeuty uzależnień, przedstawiciela gryfińskiej Policji oraz członka Gminnej Komisji. Ponadto w ramach prowadzonych działań gryfiński „Teatr na Chwilę” przedstawił spektakl pt. „Cielsko”. Koszt 400 zł

- udostępniono pomieszczenia przy ul. Sprzymierzonych 8 na spotkanie członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych tego Zespołu.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i/lub narkomanii.

Realizując poszczególne zadania gminnych programów, gmina może powierzyć ich wykonanie organizacjom pozarządowym, pod warunkiem, że w statucie tej organizacji znajdują się zapisy określające jej zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i/lub problemów narkomanii.

W roku 2013 :

- przekazano do Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych kwotę 135.000 zł na realizację zadania gminy - prowadzenie świetlic opiekuńczo wychowawczych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Gryfino. W ramach prowadzonych działań objęto opieką 120 dzieci w tym około 40 dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

- wydatkowano 6.000 zł na objęcie przez Gminę Miasto Szczecin działaniami profilaktycznymi osób z Miasta i Gminy Gryfino zagrożonych uzależnieniem od alkoholu a dowiezionych w stanie nietrzeźwym do Miejskiej Izby Wyrzeźwień w Szczecinie. Podstawę wypłaty stanowi porozumienie zawarte pomiędzy obiema gminami. Nadmienić należy, że dodatkowa kwota 15.000 zł na zabezpieczenie powyższego działania zabezpieczona została w budżecie Straży Miejskiej.

- sfinansowanie zakwaterowania i wyżywienia 4 osób z rodzin członków Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta „Feniks”, które uczestniczyły w dniach 01-03 marca 2013r. w Rekolekcjach Młodzieżowych w Rokitnie. Koszt - 500 zł

- dofinansowano wyjazd 15 członków Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta „Feniks” na rekolekcje rodzinne. W ramach przyznanego dofinansowania pokryto koszt zakwaterowania i wyżywienia w kwocie 1.950 zł

- sfinansowano koszt przejazdu, wyżywienia i zakwaterowania 20 członków Stowarzyszenia Abstynenta „Feniks” podczas pieszej pielgrzymki do Rokitna – 2.200 zł
- sekretarz, jako przedstawiciel Gminnej Komisji współpracującej ze Szkołą Podstawową w Żabnicy uczestniczył w spotkaniu z wizytatorem ds. ewaluacji w ww. szkole,
- udzielono wsparcia lokalowego Gryfińskiemu Stowarzyszeniu Abstynenta „Feniks”.
Na podstawie zawartego porozumienia Stowarzyszenie bezpłatnie korzysta z pomieszczeń znajdujących się w budynku przy ul. Sprzymierzonych 8. Ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pokrywane są wszelkie koszty związane z utrzymaniem ww. lokalu, tj. energię elektryczną, wodę, ścieki, CO, wywóz śmieci. W roku 2013 koszty te wyniosły ok. 11.000 zł

5. Podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

W roku 2013 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie ujawniła naruszeń przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy.

Zarządzeniem nr 0050.122.2013 z dnia 6 listopada 2013r. Burmistrz powołał nowy skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wprowadził także nowy regulamin działalności Gminnej Komisji. W 2013r. Gminna Komisja pracowała w trzech podkomisjach tematycznych spotykając się:

1. Podkomisja ds. pomocy terapeutycznej i interwencji kryzysowej – 32 razy
2. Podkomisja ds. przestrzegania prawa i kontroli – 31 razy
3. Podkomisja ds. informacji, edukacji i profilaktyki – 2 razy

Podkomisja ds. pomocy terapeutycznej i interwencji kryzysowej przeanalizowała 232 wnioski skierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie o wszczęcie procedury zmierzającej do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu. Przeprowadziła rozmowę motywacyjno – interwencyjną ze 157 osobami.

Skierowano do Sądu Rejonowego w Gryfinie 23 wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Podkomisja ds. przestrzegania prawa i kontroli głównie dokonywała kontroli punktów sprzedaży alkoholu i wydawał opinie w sprawie lokalizacji punktu i jego zgodności z uchwałami rady gminy. Podkomisja dokonała czynności sprawdzających w 57 punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Ponadto członek Gminnej Komisji uczestniczył w 38 posiedzeniach grup roboczych powołanych w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Na działania związane z pracami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydatkowano kwotę 24.641 zł

W ramach środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dodatkowo pokrywane były koszty wynikające z zatrudnienia pracowników „pierwszego kontaktu” tj.

- wynagrodzenie z pochodnymi (3 pracowników) – 129.740 zł
- podróże służbowe i krajowe – 69 zł
- zakup materiałów i wyposażenia oraz zakup usług pozostałych (opłaty pocztowe, opłata za telefon, konserwacja i naprawa kserokopiarki, zakup artykułów biurowych) – 5.910 zł
- zakup znaczków sądowych – 920 zł
- wpłata zaliczki na badanie przez biegłego sądowego – 7.920 zł

W roku 2013 na realizację Gminnego Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano kwotę – **ok. 498 440 zł**